

Öryggisblað (MSDS)

Skv. reglug. 415/2014 (CLP), reglug. 750/2008 (REACH).



1. Auðkenning efnis eða blöndu og upplýsingar um fyrirtæki.

1.1. Auðkenni vöru

Söluheiti vöru: **Ethylacetat**
 Tilvísunarnúmer: 12489
 Samheiti efnis: Ethyl acetate , Ethyl ethanoate , Acetoxy ethane.
 Gerð vöru: Hreint efni, vökvi.
 Reach skráningarnr: 01-2119475103-46

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnisins eða blöndunnar og notkun sem ráðið er frá

Notkun vöru: Sjá viðauka með MSDS framleiðanda.
 Fraráðin notkun: Ekki er mælt með neinni annarri notkun en þeirri sem tiltekin er í viðauka sem fylgir MSDS framleiðanda.

1.3. Upplýsingar um fyrirtækið sem lætur gera öryggisblaðið

Fyrirtæki: SKELJUNGUR hf. Borgartúni 26 105 Reykjavík Sími 444 3000
www.skeljungur.is
 Tengiliður fyrirtækis: msds@skeljungur.is
 Útgáfudagsetning: 23.02.2016
 Útgáfa: 1,0
 Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf. Reykjavík <http://efnavernd.is>

1.4. Neyðarsímanúmer:

Neyðarlínan; sjúkrabifreið, slökkvilið og lögregla: sími 112
 Eiturefnamiðstöð Landspítala - háskólasjúkrahúss, Reykjavík: sími 543 2222

2. Hættugreining.

2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar

Flokkun skv. reglugerð nr. 750/2008 með síðari breytingum (REACH)

F, Xi H11-36-66-67

Flokkun skv. reglugerð nr. 415/2014 með síðari breytingum (CLP)

Eldfimir vökvar, fl. 2 H225
 Augnerting, fl. 2 H319
 Sértek eiturrhif á marklíffæri, váhrif í eitt skipti, sljóvgandi,
 fl. 3 (SEM-VES 3) H336
 Sértek eiturrhif á marklíffæri, endurtekin váhrif, þurr og sprungin húð,
 fl. 3 (SEM-EV) EUH066

Helstu hættur

Eðligræn hættu: Mjög eldfimur vökvi og gufa.
 Heilsufarshættu: Veldur alvarlegri augnertingu. Getur valdið sljóleika eða svima. Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.
 Umhverfishættu: -

2.2. Umbúðamerkingar**Umbúðamerkingar skv. reglugerð 415/2014 með síðari breytingum (CLP)**

Hættumerki:

Viðvörðunarorð: Hætta

Innihaldsefni: Etýlasetat

Hættusetningar (H): H225 Mjög eldfimur vökvi og gufa.
 H319 Veldur alvarlegri augnertingu.
 H336 Getur valdið sljóleika eða svima.
 EUH 066 Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.

Varnaðarsetningar (P)

Almennar: -

Forvarnir: P210 Haldið frá hitagjöfum, heitum flötum, neistagjöfum, opnum eldi og öðrum íkveikjuvöldum - Reykingar bannaðar.

P261 Gætið þess að anda ekki inn ryki/reyk/lofttegund/úða/gufu/ýringi.

P280 Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlífur/andlitshlífur.

Viðbrögð: PP303 + P361 + P353 BERIST EFNID Á HÚÐ (eða í hár): Farið strax úr fötum sem óhreinkast af efninu. Skolið húðina með vatni/Farið í sturtu.

P304 + P340 EFTIR INNÖNDUN: Flytjið viðkomandi í ferskt loft og hafið hann í stellingu sem léttir öndun.

P312 Hringið í EITRUNARMÍÐSTÖÐ/lækni ef lasleika verður vart.

Geymsla: -

Förgun: -

Viðbótarupplýsingar: -

Takmarkanir á notkun:-

2.3. Aðrar hættur

Aðrar hættur: Efnið brotnar hægt niður í snertingu við vatn og í ljósi.
 Gufa/úði efnisins getur myndað eldfima/sprengifima blöndu með andrúmslofti.
 Skaðleg þéttni í lofti myndast mjög hratt við uppgufun við 20°C og enn hraðar við úðun.

Texti allra hættusetninga, sjá kafla 16.

3. Samsetning/upplýsingar um innihaldsefni.

CAS-nr.	EB-nr.	Efnaheiti	Magn, %	Flokkun, CLP/REACH
141-78-6	205-500-4	Etýlasetat	> 99,5	Eldf. vökvi 2 H225 Augnert. 2 H319 SEM-VES 3 H336 SEM-EV EUH066 F, XI H11-36-66-67

Varnaðarmerkingar, sjá kafla 2.

Texti allra hættusetninga, sjá kafla 16.

4. Skyndihjálp.

4.1. Lýsing á skyndihjálparaðgerðum

- Almennt:* Leitið lækni í vafatilfellum og ef óþægindi eru viðvarandi. Reynið aldrei að gefa meðvitundarlausum einstaklingi fæðu eða vökva.
- Við innöndun:* Tryggið hreint loft og hvíld í uppréttri stöðu. Gefið súrefni og/eða veitið öndunarhjálp ef slasaði á erfitt með öndun eða hún hefur stöðvast. Leitið strax lækni.
- Snerting við húð:* Fjarlægið fót sem mengast hafa af efninu og skolið húðina vel með nægu vatni í a.m.k. 20 mínútur (farið í sturtu ef þörf krefur). Leitið lækni ef erting kemur fram.
- Snerting við augu:* Skolið strax vel með nægu vatni í a.m.k. 15 mínútur með augað vel opið. Fjarlægið snertilinsur ef við á. Leitið lækni.
- Inntaka:* Framkallið EKKI uppköst. Skolið munninn með vatni. Gefið slasaða 2 glös af vatni að drekka. Leitið strax lækni.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

- Áhrif, einkenni:* Sjá kafla 11.

4.3. Upplýsingar um tafarlausu lækniáætlun og sérstaka meðferð sem þörf er á

- Upplýsingar fyrir heilbrigðisstarfsfólk:* -

5. Viðbrögð við eldsvoða.

5.1. Slökkviefni/búnaður

- Heppileg slökkviefni:* Alkohólþolin froða, kolsýra, vatnsúði.
Óæskilegur búnaður: Notið ekki háþrýsta vatnssprautu.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

- Sérstakar hættur:* Við bruna geta myndast kolmónoxíð og reykur.

5.3. Ráðleggingar fyrir slökkviliðsmenn

- Hlíðarbúnaður:* Notið viðeigandi hlífðarbúnað og ferskloftstæki við slökkvistörf.
Sérstakar aðferðir: Kælið lokaðar umbúðir með efninu á hættusvæðinu með vatnsúða. Hindrið að mengað vatn frá slökkvistarfi berist út í umhverfið.

6. Ráðstafanir vegna efnaleka.

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

- Öryggisráðstafanir:* Fjarlægið allt sem valdið getur íkveikju og reykið ekki. Rýmið hættusvæðið. Loftræstið rýmið þar sem lekinn varð. Forðist innöndun gufu eða úða og snertingu við augu, húð og fatnað.
Hlífðarbúnaður: Notið persónuhlífar skv. kafla 8 við hreinsunarstörf.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

- Varúðarráðstafanir:* Stöðvið lekann ef hægt er að gera það á öruggan hátt. Hindrið dreifingu efnisins t.d. með skurðum eða ruðingum úr óvirkum efnum. Hindrið að efnið berist í niðurföll, jarðveg eða vatn í umhverfinu.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

- Efnaleki:* Notið óvirk ísogsefni til að hefta og hreinsa upp efnið og látið í viðeigandi og merkt ílát til endurvinnslu eða förgunar. Skolið mengað svæði vel með miklu vatni.

6.4. Tilvísanir í aðra kafla

Tilvísanir: Sjá kafla 8 fyrir upplýsingar um persónuhlífar.
Sjá kafla 13 fyrir upplýsingar um förgun.

7. Meðhöndlun og geymsla.**7.1. Varúðarráðstafanir fyrir örugga meðhöndlun**

Meðhöndlun: FORÐIST ÚÐAMYNDUN!
Gufa/úði efnisins getur myndað eldfima/sprengifima blöndu með andrúmslofti sem er þyngri en loftið og getur dreifst eftir gólfum og valdið íkveikju fjarri upprunastað. Fjarlægð allt sem valdið getur íkveikju og reykið ekki. Gerið ráðstafanir gegn stöðurafragnni. Jarðtengið umbúðir og áhöld. Notið neistavarin áhöld. Notið ekki þrýstiloft til að hræra í efninu eða við áfyllingu, tæmingu eða vinnslu.
Forðist innöndun gufu eða úða og snertingu við augu, húð og fatnað. Notið persónuhlífar skv. kafla 8. Þvoið hendur fyrir og eftir notkun efnisins. Neytið ekki matar eða drykkjar eða reykið meðan á notkun stendur. Greiður aðgangur þarf að vera að vatni/öryggissturtu og augnaskolunarbúnaði.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna hvers konar ósamrýmanleika

Geymsla: Geymið aðeins í upprunalegum umbúðum vel lokuðum á þurrum, köldum, dimmum, vel loftræstum, og eldtraustum stað. Öll hættuleg efni á að geyma á lekabakka eða í tunnum. Geymið fjarri oxunarmiðlum, sterkum sýrum og sterkum bösum.

Æskilegt umbúðaefni er ryðfrítt stál, pólýprópýlen, gler. Mörg gerfiefni og ál henta ekki.

Ósamrýmanleiki: Geymið ekki með oxunarmiðlum, sterkum sýrum, klórsamböndum, aldehyðum, alkanólamínnum, alkálí- eða jarðalkalímálmum.

7.3. Sértek endanleg notkun

Sértek notkun: -

8. Váhrifavarnir/persónuhlífar.**8.1. Mengunarmörk**

Mengunarmörk skv. reglugerð 390/2009 ((MG) = meðalgildi fyrir 8 klst., (PG) = þakgildi):

Etýlasetat: (MG) 150 ppm 540 mg/m³

8.2. Váhrifavarnir

Tæknilegar aðgerðir: Tryggið fullnægjandi almenna loftræstingu (gegnum gólf) og notið einnig punktsog frá notkunarstað.
Greiður aðgangur þarf að vera að vatni/öryggissturtu og augnaskolunarbúnaði við vinnusvæði.

Persónuhlífar;

Öndunartæki: CE-viðurkennd öndunartæki fyrir lífrænar gufur og leysa (gerð A, brún).

Fyrir augu: Vel lokuð hlífðargleraugu eða andlitshlíf.

Fyrir hendur: Hlífðarhandskar (EN 374) úr 0,7 mm bútýlgúmmí með gegndræpitíma > 120 mínútur. Veljið hlífðarhandska í samráði við söluaðila þeirra m.t.t. efnis, aðstæðna, endingar og gegndræpitíma.

Fyrir húð: Viðeigandi hlífðarfatnaður.

Hreinlæti við vinnu: Þvoið hendur fyrir hlé og eftir vinnu.

Umhverfið: Hindrið að efnið berist í niðurföll, jarðveg eða vatn í umhverfinu.

9. Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar.

9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

<i>Ástand:</i>	Vökvi við 20°C
<i>Útlit:</i>	Tær, litlaus
<i>Lykt:</i>	Ávaxtalykt. Lyktarmörk eru 6-75 ppm.
<i>Sýrustig (pH):</i>	-
<i>Suðumark:</i>	77°C við 1013 hPa
<i>Bræðslumark:</i>	-84°C
<i>Blossamark:</i>	-4°C
<i>Sprengimörk:</i>	2-12% rúmmáls
<i>Eldnærandi:</i>	-
<i>Sjálfikveikja:</i>	427°C
	Lágmarks orka til íkveikju er 0,46 mJ
<i>Gufubrýstingur:</i>	9,83 kPa við 20°C, 37,9 kPa við 50°C
<i>Gufubéttni:</i>	Um 3,0 (loft = 1)
	Hlutfallsleg þéttni mettaðrar loftblöndu er 1,2 (loft = 1)
<i>Uppgufunarhraði:</i>	4,5-6 (bútýlasetat = 1)
<i>Rokgjörn efni:</i>	99,5% (af þyngd)
<i>Eðlisþyngd:</i>	0,900 kg við 20°C
<i>Seigja:</i>	0,44 mPas (dýnamísk) við 20°C
<i>Leysni:</i>	Leysni í vatni er 8 g/100 ml
	Leysist í asetoni, benzeni, klóróformi
	Blandast alkohóli, eter
<i>Deilistudull:</i>	Log P oktanól/vatn er 0,68 við 20°C (rannsóknarstofugildi)

9.2. Aðrar upplýsingar

<i>Yfirborðsspenna:</i>	24 mN/m við 20°C
<i>Annað:</i>	-

10. Stöðugleiki og hvarfgirni.

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni: Hvarfast kröftuglega við oxunarmiðla, sterkar sýrur og basa.

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki: Stöðugt við rétta meðhöndlun og geymslu. Óstöðugt í snertingu við raka, ljós eða loft.

10.3. Möguleg hættuleg efnahvörf

Hættuleg efnahvörf: Efnið brotnar niður í snertingu við vatn og í ljósi. Í snertingu við margar tegundir málma losnar eldfimt og sprengifimt vetnisgas.

10.4. Skilyrði sem þarf að varast

Skilyrði: Hár hiti.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni sem skal varast: Oxunarmiðlar, sterkar sýrur, sterkir basar, ál.

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg myndefni: Ediksýra, etanól, kolmónoxíð og koldíoxíð.

11. Eiturefnafræðilegar upplýsingar.**11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif**

Helstu áhrifaleiðir: Húð, innöndun, inntaka.

Áhrif við innöndun: Getur valdið ertingu. Hár styrkur getur valdið miðtaugakerfisbælingu og meðvitundarleysi. Einkenni geta verið sárindi í hálsi, hósti, rugl, svimi, syfja, höfuðverkur. Útsetning fyrir efninu í lengri tíma getur valdið lungnasjúkdómum.

Áhrif á augu: Veldur alvarlegri augnertingu.

Áhrif á húð: Roði, verkir, húðþurrkur. Endurtekin eða viðvarandi snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð eða exemi.

Áhrif við inntöku: Ógleði. Hætta er á efnalungnabólgu ef efnið kemst í öndunarvegi við inntöku eða uppköst.

Bráð eiturhrif:

LC50 (innöndun, rottur)	22,5 mg/l/6 klst.
LD50 (inntaka, kanínur):	4934 mg/kg (OECD 401)
LD50 (húð, kanínur):	> 20000 mg/kg

Langvinn áhrif: Ekki talið valda krabbameini, vera stökkbreytivaldandi eða hafa skaðleg áhrif á frjósemi. Ekki talið valda ofnæmi.

12. Vistfræðilegar upplýsingar.**12.1. Eiturhrif**

Eiturhrif:

LC50 (fiskur, <i>Pimephales promelas</i>):	230 mg/l/96 klst.
EC50 (liðdýr, <i>Daphnia magna</i>):	165 mg/l/48 klst.
EC50 (þörungur, <i>Desmodesmus subspicatus</i>):	> 100 mg/l/72 klst.
EC50 (liðdýr, <i>Daphnia magna</i>):	2,4 mg/l/21 dagur (OECD 201)

12.2 Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Þrávirkni/niðurbrot: Auðlífbrjótanlegt.

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnun í lífverum: Ekki talið safnast upp í lífverum.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi og vatni

Hreyfanleiki: Hefur lágan ásogsstuðul í jarðvegi.

12.5. Mat á PBT/vPvB*- eiginleikum

PBT/vPvB efni: Nei.

12.6. Önnur skaðleg áhrif

Aðrar upplýsingar: -

* PBT: þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð
vPvB: mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli.

13. Förgun.**13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs**

Meðhöndlun úrgangs: Skilist á viðurkennda móttökustöð fyrir spilliefni. Fargið úrgangi og leifum á öruggan hátt og í samræmi við innlendar og alþjóðlegar kröfur.

Úrgangsflokkun: -

Förgun umbúða: Tæmið og lokið umbúðum vandlega. Fargið umbúðum á sambærilegan hátt og vörunni sjálfri.

Endurnýtið eða endurvinnið ef hægt er. Forðist að mengun berist í niðurföll, vötn, vatnsfarvegi, grunnvatn eða jarðveg. Fargið úrgangi í samræmi við innlendar og alþjóðlegar reglur.

14. Upplýsingar um flutninga.

<i>Flutningur á landi:</i>	ADR-flokkur:	3	Flokkunarkóði:	-
	SÞ-númer:	1173	Pökkunarflokkur:	II
	Hættunúmer:	33	Magntakmörkun:	-
	Varúðarmerki:	3	Gangakóði:	-
	Nafn efnis:	UN 1173 Ethyl acetate, 3, II, (D/E)		
<i>Flutningur á sjó:</i>	IMDG flokkur:	3	Pökkunarflokkur:	II
	SÞ-númer:	1173	EmS:	F-E, S-D
	Varúðarmerki:	3	Sjávarmengandi:	Nei
	Nafn efnis:	UN 1173 Ethyl acetate , 3, II, (-4°C)		
	<i>Flutningur í lofti:</i>	IATA flokkur:	3	Pökkunarflokkur:
SÞ-númer:		1173	Magntakmörkun:	-
Varúðarmerki:		3		
Nafn efnis:		UN 1173 Ethyl acetate, 3, II		

Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn frá '73/'78 og IBC-kóðanum: -

15. Upplýsingar varðandi regluverk.

15.1. Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

EB reglugerðir: Reglugerð nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna (CLP).
Reglugerð nr. 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH).

Aðrar reglugerðir: -

Takmarkanir á notkun:-

15.2. Efnaöryggismat

Efnaöryggisskýrsla: Skýrslan hefur verið gerð.

16. Aðrar upplýsingar.

Dagsetning útgáfu: 23.02.2016

Útgáfa númer: 1,0

Breyttir liðir: -

Öryggisblað gert fyrir: SKELJUNGUR hf. Borgartúni 26 105 Reykjavík Sími 444 3000
www.skeljungur.is

Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf. Reykjavík <http://efnavernd.is>

Texti allra hættusetninga í kafla 2 og 3:

H225 Mjög eldfimur vökvi og gufa.
H319 Veldur alvarlegri augnertingu.
H336 Getur valdið sljóleika eða svima.
EUH 066 Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.

H11 Mjög eldfimt.
H36 Ertir augu.
H66 Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.
H67 Innöndun gufu getur valdið sljóleika og svima.

Aðrar upplýsingar: -

Ofangreindar upplýsingar eru byggðar á fyrirbyggjandi vitneskju um möguleg áhrif efnisins á heilsu, öryggi og umhverfi þegar öryggisblöðin eru gerð en fela ekki í sér ábyrgð á eiginleikum vörunnar eða afleiddum afleiðingum af notkun hennar. Notkun vörunnar er á ábyrgð notenda þar sem hún er utan áhrifasviðs framleiðanda.

Þetta öryggisblað er unnið eftir MSDS frá BRENNTAG Nederland B.V., NL-3316 BM Dordrecht, The Netherlands. , dags. 14.04.2015.